

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Boudové Zvěřinové a soudkyň Mgr. Kateřiny Frankové a JUDr. Danuše Kudrnové ve věci

nezletilé:

██████████, narozená dne ██████████
bytem trvale ██████████
zastoupená opatrovníkem městem ██████████
sídlem ██████████

dcery rodičů:

██████████, narozený dne ██████████
bytem ██████████
zastoupený advokátem JUDr. Markem Dvořákem
sídlem nám. T. G. Masaryka 1, 261 01 Příbram

██████████, narozená dne ██████████
bytem ██████████
zastoupená advokátem JUDr. Davidem Černeckým
sídlem Masarykovo náměstí 225, 256 01 Benešov

o neshodě rodičů ohledně základní školy nezletilé, o odvolání otce proti rozsudku Okresního soudu v Příbrami ze dne 22. listopadu 2023, číslo jednací 5 P 14/2014-949,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Příbrami jako soud prvního stupně v záhlaví označeným rozsudkem zamítl návrh otce, aby soud nahradil za matku souhlas k podání přihlášky nezletilé ██████████ k povinné školní

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Havelková

docházce do [REDAKCE] (výrok I.). Současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.).

2. Soud prvního stupně neshledal návrh otce důvodným. Uzavřel, že již v roce 2020 bylo pravomocně rozhodnuto o volbě základní školy nezletilé [REDAKCE] tak, že byl nahrazen jeho souhlas k nástupu nezletilé do Základní školy ve [REDAKCE] ve školním roce 2020/2021. Již tehdy nezletilá v rámci svého výsledku vyslovila přání navštěvovat Základní školu v [REDAKCE], soud však při svém rozhodování toto její stanovisko nezohlednil, neboť uzavřel, že byla negativním způsobem ovlivněna ze strany obou rodičů. Soud prvního stupně současně uzavřel, že oproti stavu v roce 2020 nedošlo do současnosti k žádné podstatné změně poměrů, která by změnu školy odůvodňovala. Přání nezletilé navštěvovat Základní školu v [REDAKCE], které začala projevovat i písemně, vyhodnotil tak, že jej nezletilá činí pouze proto, že to po ní otec žádá, dopisy s ní nejprve natrénuje a poté je dle pokynů předá vyučujícím v době, kdy je v péči matky. Nezletilá se chová obdobným způsobem jako v uplynulých letech, tedy dělá to, co po ní rodiče požadují, v daném případě plní přání otce změnit školu. Otec dlouhodobě s docházkou nezletilé do Základní školy [REDAKCE] nesouhlasí, dává to najevo postojem nejen k matce, ale i tím, že nepřispívá dceři na obědy a školní pomůcky, zároveň nedochází na třídní schůzky. O nátlaku otce se zmiňuje opakovaně nejen třídní učitelka [REDAKCE], ale i sociální opatrovnice. Nezletilá je přitom v současném třídním kolektivu po všech stránkách začleněná a oblíbená, se spolužáky včetně vyučujících má vytvořeny adekvátní vztahy, zúčastňuje se oslav spolužáků, tudíž je v jejím zájmu stávající školní zařízení zachovat. Soud prvního stupně proto návrh otce jako nedůvodný zamítl.
3. Proti rozsudku soudu prvního stupně podal odvolání otec. Namítal, že dokazování bylo provedeno pouze velmi formálním způsobem. V této složité a nepřehledné situaci pak soud prvního stupně neprovedl ten nejzákladnější důkaz, a to výslech nezletilé [REDAKCE]. V této souvislosti otec poukázal na konstantní judikaturu Ústavního soudu ohledně významu slyšení dítěte v řízení a projevení jeho stanoviska. Zdůraznil, že dítě má právo v řízení svůj názor vyjádřit. Uzavřel-li soud prvního stupně, že nezletilá je ve svém názoru ovlivněna, měl se tak přesvědčit v rámci dokazování, což však neučinil. Soud prvního stupně tak pouze mechanicky přebíral názory dříve ve spise uvedené o ovlivňování nezletilé. Vyšel tak ze závěru, že pokud byla v posledním řízení ve věci, které bylo vedeno v roce 2020, zjištěná určitá manipulace, musí k této manipulaci docházet i nyní. Aktuálně však bez dalšího nelze uzavřít, že nyní vyjadřované pocity nezletilé jsou simulované či nepravé. To může soud posoudit pouze tehdy, pokud s nezletilou promluví. Otec se dále vymezil proti skutkovému závěru soudu prvního stupně, který uzavřel, že s dcerou nejprve dopisy natrénuje a pak je nezletilá předloží třídní učitelce. Tato skutečnost nevyplyvá z žádného relevantního důkazu. Uvedený závěr soudu prvního stupně tak pouze ukazuje na předpojatost, která se ve vztahu k otci v řízení objevovala. I z jednání opatrovníka nezletilé je cítit velké napětí, které vůči otci má a které vede k absolutní negaci všeho, co otec navrhuje. Přitom OSPOD je úřadem, kde je zaměstnána i matka. Inklinace OSPODu k matce je tak poměrně zřejmá. Dopisy, které měla nezletilá ve škole psát, předložil OSPOD pouze v kopii, liší se informace, kde se mají nacházet originály těchto dopisů a liší se i jejich počet. Otec dále uvedl, že v předchozím řízení došlo k určení Základní školy [REDAKCE] pouze z praktických důvodů – lepší dostupnosti školy pro jednoho a druhého rodiče. Už v té době však nezletilá inklinovala k Základní škole v [REDAKCE]. Základní škola ve [REDAKCE] tak nebyla zvolena z důvodu údajného ovlivňování nezletilé. Od roku 2020 se změnilы poměry, tedy schopnost rodičů dopravit nezletilou do školy, a tato skutečnost je sama o sobě důvodem pro revizi rozhodnutí o určení školy. K tomu se pak přidává i přání samotné nezletilé. Pouhá skutečnost, že nezletilá ve škole prospívá a má skupinu kamarádů, není důkazem o tom, že je ve škole šťastná. Otázka prospěchu a vztahu je věc jedna, otázka osobní preference a subjektivní spokojenosti pak věc druhá.
4. Otec závěrem svého odvolání zdůraznil, že nezletilá se v daném řízení posunula do role pouhého objektu řízení, byť je jeho subjektem. Soud prvního stupně ostentativně pominul její participační práva na řízení a řízení tak zatížil chybou. Z uvedených důvodů otec navrhl, aby odvolací soud

sám provedl pohovor s nezletilou [REDAKCE] a dle výsledku tohoto důkazu provedl další dokazování. Ve svém závěrečném návrhu po provedeném dokazování při jednání před odvolacím soudem dne 17. 6. 2024 otec navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že souhlas matky k podání přihlášky nezletilé k povinné školní docházce do 1. Základní školy [REDAKCE] nahradí.

5. Matka navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního potvrdil. Uvedla, že prospěch nezletilé ve škole je stále výborný, její docházka do školy je bezproblémová a matka v souvislosti s její docházkou do školy nepozoruje žádné problémy. Školské zařízení nezletilé bylo již v minulosti řešeno a od posledního rozhodnutí soudu v této věci nedošlo k žádné podstatné změně, která by změnu školy odůvodňovala. Nezletilá se ve školním kolektivu etablovala, škola pro ni představuje pevný bod, a to i ve vztahu k rodičům a k tomu, jak s nimi vychází. Matka vyjádřila přesvědčení, že není v zájmu nezletilé ji o tento pevný bod připravit.
6. Opatrovník nezletilé s návrhem otce na změnu školy nesouhlasil. Uvedl, že nezletilá sice přinesla učitelce dopisy, ve kterých neustále píše, že se své matky bojí a chce do [REDAKCE], ale ani jednou nebyla schopna zcela jasně a srozumitelně vysvětlit, proč. Při rozhovoru s opatrovníkem vždy uváděla, že má z matky strach, ale že ta jí nijak neublíží, ani nic zlého nedělá. Změnu školy si přeje proto, že chce při výtvarné výchově nakreslit [REDAKCE] a bojí se, že by se o tom matka dozvěděla a zlobila se. Změna školy však není v zájmu nezletilé a nevyřeší napjaté vztahy mezi rodiči, které nezletilá dlouhodobě vnímá. Nezletilá má ráda oba své rodiče, touží po úplné rodině. V rámci rozhovoru uvedla, že by sice chtěla být s tatškou v [REDAKCE], ale zároveň dodala, že by tam chtěla mít i mamku. Nechce ublížit ani jednomu z rodičů, proto, když je s otcem, tvrdí, že chce být s ním, když je s matkou, tvrdí, že chce být s ní. Otec je však dle názoru opatrovníka tím rodičem, který nezletilou více ovlivňuje a snaží se ji přesvědčit o tom, že on je tím lepším rodičem než matka. S nezletilou probírá témata, která nejsou pro dítě, které již léta vnímá konflikt svých rodičů, zcela vhodná. U nezletilé podporuje nejistotu a strach z matky.
7. Krajský soud v Praze jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, dále jen o. s. ř.) v řízení postupoval podle zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen z. ř. s.), který upravuje mimo jiné řízení ve věcech péče soudu o nezletilé, včetně řízení ve věcech pro nezletilé dítě významných, na nichž se rodiče nemohou dohodnout (§ 466 písm. j)) a ve vztahu k občanskému soudnímu řádu obsahuje zvláštní právní úpravu. Nestanoví-li tento zákon jinak, použije se občanský soudní řád (§ 1 odst. 3 z. ř. s.), a nevyplyvá-li z povahy jednotlivých ustanovení něco jiného, použijí se ustanovení tohoto zákona vedle občanského soudního řádu (§1 odst. 4 z. ř. s.).
8. Odvolací soud po zjištění, že odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně je přípustné, podal je otec jako účastník řízení a učinil tak v zákonné lhůtě (§ 201, § 204 odst. 1 věta první o. s. ř.), přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení jeho vydání předcházející podle § 212 písm. a) 212a odst. 1, 5 a 6 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání není opodstatněné.
9. Na základě přezkoumání dosavadního obsahu spisu soudu prvního stupně odvolací soud nezjistil, že by řízení před soudem prvního stupně trpělo některými ze zmatečnostních vad uvedených v § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), odst. 3 o. s. ř. či jinými vadami řízení, které by mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a jejichž náprava by nemohla být zjednána za odvolacího řízení, k nimž je odvolací soud povinen přihlédnout z úřední povinnosti.
10. V souladu s ustanovením § 213 odst. 1, 4 ve spojení s § 120 odst. 2 o. s. ř. a § 28 z. ř. s. doplnil odvolací soud dokazování v následujícím rozsahu:
11. Z vyjádření [REDAKCE], třídní učitelky nezletilé pro první až třetí třídu, ze dne 1. 4. 2024 odvolací soud zjistil, že nezletilá [REDAKCE] byla vždy bezproblémovou žákyní s vynikajícím prospěchem i chováním. Na vyučování byla vždy připravena, pomůcky nosila pečlivě. Při distanční výuce v první třídě se nezletilá přihlašovala u matky pravidelně, u otce pravidelnost

nebyla. Během společných tří let byla nezletilá v kolektivu zapojena velmi dobře, je přátelská a komunikativní. Ve třídě se projevovala spokojeně, šťastně, fungovala ve třídě jako důvěrník. Často pomáhala ostatním dětem, komunikovala problémy ostatních a pečovala o ně. Nezletilá však má nízké sebevědomí, bojí se chybovat, nevěří si. Často se zaměřuje na to, co na její výsledky řeknou ostatní. S rodiči nezletilé třídní učitelka komunikovala odděleně, o věcech týkajících se výchovně vzdělávacího procesu nezletilé je informovala přes školní systém Bakaláři. Třídní schůzky, tripartitní schůzky, konzultační hodiny navštěvovala matka. Nezletilá se tématům jako je rodina, vztahy, emoce stranila, jelikož nechtěla, aby spolužáci věděli, že její rodiče spolu nežijí a má střídavou péči. Několikrát se třídní učitelce zmínila, že by chtěla být u otce, matce se to bojí říct. Po doporučení psycholožky měla tuto zprávu napsat jako dopis. Obdobné dopisy předala třídní učitelce ještě později. Ve všech těchto dopisech bylo zmíněno, že nezletilá chce být u otce, nechce být ve [REDAKCE], matky se bojí. Blíže však důvody svých obav nedokázala vysvětlit, matka jí dle jejích slov nijak neublíží, není přísná, nekřičí na ni. Po případové konferenci se situace velmi uklidila. Později však nezletilá předala další dva dopisy (říjen a červen 2023) se stejnou zprávou jako dříve. Komunikace s matkou byla věcná, týkající se vzdělávání a chování nezletilé ve škole. S otcem byla e-mailová komunikace náročná, orientovaná na rodinné vztahy.

12. Ze zprávy [REDAKCE] třídní učitelky nezletilé od 1. 9. 2023, ze dne 3. 4. 2024 odvolací soud zjistil, že nezletilá nadále patří mezi nekonfliktní a oblíbené děti, je svědomitá, přátelská, laskavá. Při vystoupení před třídou se projevuje její plachost a stydlivost. Vztahy s vyučujícími jsou naprosto v pořádku a bez problémů. Její docházka je bez větších obtíží. V aktuálním školním roce nebyly s otcem ani s matkou řešeny žádné významné problémy nebo konflikty, pouze oddělené přístupové údaje v systému Bakaláři. Dále byla řešena skutečnost, že nezletilá nenavštěvovala v době od září do listopadu třídnické hodiny, když byla v péči otce. Od listopadu je navštěvuje pravidelně. Prospěch nezletilé je nadále výborný, její studijní výsledky jsou srovnatelné s poslední klasifikací. Nezletilá je však i přes výborné školní výsledky často nejistá, málo průbojná, citlivá, občas potřebuje zadání zopakovat nebo dovysvětlit. Ve škole se cítí bezpečně, komunikuje bez problémů, mezi spolužáky má kamarády.
13. Ze zprávy [REDAKCE] psycholožky [REDAKCE] ze dne 15. 3. 2024 odvolací soud zjistil, že dne 20. 10. 2023 kontaktovala psycholožku matka s žádostí o termín psychologického posouzení pro nezletilou na doporučení soudu. Popsala opakovaně vyšetření, zátěž pro dceru při dalších setkáních s odborníky vzhledem k opakovaným soudním jednáním. Předběžný termín byl dohodnut na 1. 12. 2023. Během telefonického hovoru matka sdělovala, že dcera opakovaně neříká pravdu o otci a o svých přáních ohledně střídavé péče. Prosincový termín byl matkou dle předchozí dohody zrušen. Dne 6. 1. 2024 kontaktoval psycholožku otec. Popsal složitou rodinnou situaci, střídavou péči o nezletilou a probíhající soudní jednání. Dne 19. 1. 2024 přišla nezletilá v doprovodu otce, nejprve proběhla část setkání společně. Nezletilá přišla vystrašená, byla v častém očním kontaktu s otcem. Otec popsál, co mu dcera říká o matce, zejména nepříjemné situace v neděli a pondělí, těsně po předání, kdy se matka doptává na otce. Nezletilá otce občas doplní. S nezletilou o samotě pak bylo hovořeno o těžkých situacích, popisovala situace s matkou, kdy neříká pravdu. Sděluje jí o otci jiné informace, že je zlý a že se ho bojí. Nezletilá dále popsala strach říci matce pravdu, že je u otce spokojená. Líbí se jí v domě v [REDAKCE], byla by nejraději, kdyby se i matka přestěhovala do [REDAKCE], aby tam v domě bydleli společně. Dne 26. 1. se dostavila nezletilá [REDAKCE] v doprovodu matky. V kontaktu s matkou působila nejistě, postupně se v průběhu hovoru o běžných společných chvílích uvolnila. Při náznaku, že by nezletilá mohla zažívat také pěkný čas u otce, při zmínce o možné změně školy, nezletilá tuhle, nepotvrdila před matkou svá slova z předchozího setkání. O samotě pak nezletilá opět sdělovala, že čas s otcem tráví ráda. Popsala, že ve škole je to smutné, popsala rovněž proměnlivé vztahy s vrstevníky, které jsou v době setkání spíše kamarádské. Sdělila, že u matky musí přemýšlet o tom, co řekne. Matce může říkat pravdu o kamarádech, o škole, nikoliv o otci. Zároveň sdělila, že

matka toto vůbec neví, matce říká, že se otce bojí. Psycholožka uzavřela, že nezletilá je opakovaně vystavována nepříjemné situaci, ze které nevidí cestu ven. Popisuje strach z reakce matky, zároveň však matka má úplně jiné informace a reaguje v souladu s nimi. Dlouhodobé konflikty rodičů pravděpodobně přivedly nezletilou do chaotického vztahového pole, kdy ona sama považuje za nepřijatelné otevřeně mluvit o svém prožívání. Lze usuzovat na obavy ze zranění matky, pokud by vyjádřila náklonnost nebo příjemné pocity prožívané v přítomnosti otce. Není zcela zjevné, zda jsou její autentické pocity opravdu neakceptovatelné nebo toto vzniklo v myslí nezletilé. Pro její zdravý vývoj je jednoznačně doporučováno umožnit autentické vyjadřování prožívaných pocitů bez ohledu na to, v čí péči v daném okamžiku je.

14. Z e-mailové komunikace mezi otcem a ředitelem základní školy v [REDAKCE] [REDAKCE] z 4. 6. 2024 odvolací soud zjistil, že nezletilá může od 1. září nastoupit do Základní školy v [REDAKCE].
15. Odvolací soud dále doplnil dokazování pohovorem s nezletilou [REDAKCE], který provedl v rámci jednání před odvolacím soudem dne 17. 6. 2024. Nezletilá byl přiměřeně jejímu věku vysvětlen předmět pohovoru, včetně předmětu řízení, objasněn účel tohoto pohovoru a jeho následující průběh. Současně byla přiměřeně svému věku poučena o tom, že má mluvit pravdu a nic nezamlčovat. Nezletilá souhlasila s provedením pohovoru i přes poučení, že toto není její povinností, ale právem. Nezletilá poté uvedla, že se má docela dobře, těší se na prázdniny. Ve škole ji nejméně baví angličtina, nejvíc pak výtvarná výchova. Uvedla také, že ve třídě má kamarády, ale nejsou to kamarádi, se kterými by trávila volný čas a chodila ven. Ve škole jí vadí, že nemůže mluvit o tátovi. Nechce o něm mluvit, protože pak se to mamka dozví od kamarádek, které také dělají na úřadě. Jednou řekla, že by chtěla do [REDAKCE], mamka se to dozvěděla a potom se vyptávala, co a proč řekla a že jí zradila. Nezletilá pak plakala. Ráda by chodila do Základní školy v [REDAKCE], jednou už se tam byla podívat, je to ale dávno. Jako důvod uvedla, že tam chodí i její sestřenice, které je devět let, a také ostatní kamarádi. Z kamarádů, které má teď ve třídě, by jí nikdo nechyběl. Žádnou opravdovou kamarádku nemá. Rovněž nechodí na žádné kroužky, baví jí však malování. V [REDAKCE] by chtěla i bydlet, aby tam měla stejné kamarády jako ve škole. Chtěla by bydlet jenom v [REDAKCE], nikoliv i ve [REDAKCE]. S mamkou by se někdy chtěla vídat. O dnešním pohovoru s ní mluvil tat'ka, řekl jí, aby se nebála a řekla to, co chce. Mamka s ní také mluvila, řekla jí to samé. Mamka si ale myslí, že chce být ve [REDAKCE]. Nezletilá s ní o tom mluvila pouze jednou, je to už dávno. Mamka pak na ni byla naštvaná, říkala, že jí lhala a nezletilá u toho plakala. Nezletilá byla dána možnost, aby vyjádřila své přání, případně sdělila, s čím by jí mohl odvolací soud pomoci. Nezletilá uvedla, že by si přála, aby mamka bydlela s nimi v [REDAKCE], i když ví, že to asi nepůjde. Nezletilá dále uvedla, že mamka se jí pořád vyptává a ona pak každý týden pláče v autě nebo doma. Mamka se jí nejvíc vyptává večer. Ptá se jí, proč řekla, že se jí bojí, že jí to nikdy předtím neřekla, že jí tím zranila a teď je z toho smutná. Nezletilá potom pláče. Nezletilá potvrdila, že se někdy mamky bojí, někdy je u ní ve stresu, až ji šimrá v bříšku. Na dotaz, zda má nějakou osobu, které se svěřuje a vše říká, uvedla, že má tátu, všechno říká jemu. Nikoho jiného, komu by se svěřovala, nemá. Nemá žádnou kamarádku, tyto věci neříká ani paní učitelce. Dále nezletilá k dotazu uvedla, že když byla u psycholožky, byla trochu ve stresu, když tam byla s mamkou. Byla ráda, že to nemusela říkat přímo mamce. Paní psycholožka jí slíbila, že to mamce neřekne a splnila to. Nezletilá už nechce nikam chodit, chce to mít jako ostatní děti. K dotazu soudu pak nezletilá potvrdila, že i v rámci tohoto pohovoru se cítí být trochu ve stresu. Poté se nezletilá rozplakala. Uvedla, že by byla nejradši, aby se to mamka nedozvěděla, nebo aby se to dozvěděla až bude nezletilá u tat'ky. Nezletilá poté uvedla, že kdyby se vše rozhodlo tak, že bude chodit do školy do [REDAKCE], měla by z toho opravdu radost. Tat'ka jí říká, aby se nebála, aby řekla to, co chce opravdu ona, aby řekla pravdu, protože už si vše může rozhodnout sama. Spontánně pak nezletilá uvedla, že jí tat'ka třeba také říkal, že když se narodila, mamka se změnila, přestala ho mít ráda a vše se změnilo. Poté, kdy nezletilá již nechtěla sama žádné další skutečnosti uvést, byl pohovor s ní ukončen.

16. Soud prvního stupně zjistil správně a dostatečně skutkový stav věci, který v průběhu řízení před odvolacím soudem nedoznal zásadních změn.
17. V řízení bylo prokázáno, že nezletilá byla svěřena nejprve do péče matky (rozsudek Okresního soudu v Příbrami ze dne 19. 2. 2014, č. j. 16 Nc 323/2013-45), následně pak bylo rozhodnuto o změně péče o nezletilou, která byla svěřena do střídavé péče rodičů tak, že v péči otce bude každý lichý týden v roce od neděle sudého týdne od 18:00 hodin do neděle lichého týdne do 18:00 hodin a v péči matky každý sudý týden v roce od neděle lichého týdne od 18:00 hodin do neděle sudého týdne do 18:00 hodin s odlišnou úpravou pro období velikonočních, letních a vánočních prázdnin, kdy se rodiče budou v péči o nezletilou střídat zcela rovnoměrně (rozsudek Okresního soudu v Příbrami ze dne 29. 5. 2019, č. j. 5 P 14/2014-593, ve znění opravného usnesení ze dne 15. 8. 2019, č. j. 5 P 14/2014-656).
18. V souvislosti s nástupem nezletilé k povinnému školnímu vzdělávání byl k návrhu matky nahrazen souhlas otce k nástupu nezletilé [redacted] ve školním roce 2020/2021 do Základní školy [redacted] příspěvková organizace, sídlem [redacted] (rozsudek Okresního soudu v Příbrami ze dne 27. 1. 2020, č. j. 5 P 14/2014-793, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2020, č. j. 101 Co 154/2020-875). Při rozhodování o nahrazení souhlasu jednoho rodiče s docházkou nezletilé do základní školy vyšel soud z praktického posouzení situace, kdy matka pracovala a bydlela v blízkosti Základní školy ve [redacted], nezletilá dokázala cestu do základní školy popsat. Naopak otec měl výkon práce mimo své bydliště a nezletilá by do školy musela být doprovázena jeho rodiči. Ačkoliv nezletilá uváděla, že si přeje navštěvovat Základní školu v [redacted], soud toto její stanovisko nezohlednil. Nezletilá totiž při jednání před odvolacím soudem připustila, že rodiče s ní o volbě školy hovořili, že byla instruována, jak má odpovídat. Soud uzavřel, že nezletilá nebyla vzhledem ke svému věku rozumově a emocionálně natolik vyspělá, aby byla způsobilá posoudit dosah opatření, která se jí dotýkají. Soud dále z obsahu spisu a provedeného dokazování uzavřel, že oba rodiče jsou nevyzrálí, negativně nezletilou ovlivňují ve snaze prosadit svůj názor a manipulují jí. Nezletilá ve věku šesti let začala rodičům tvrdit ty skutečnosti, které chtějí slyšet. V této souvislosti vyjádřil soud obavu, že v budoucnu nezletilá začne rodičům „lhát“, pokud rodiče nebudou schopni vzájemné dohody a respektu k právu nezletilé na klidné dětství.
19. Nezletilá [redacted] je od první třídy základní školy žákyní Základní školy [redacted]. Její prospěch je výborný, v třídním kolektivu je oblíbená, ačkoliv v určitých situacích vykazuje známky nejistoty a nízkého sebevědomí. Když je v péči otce, vyjadřuje přání navštěvovat Základní školu v [redacted], rovněž vyjadřuje přání v [redacted] s otcem (ideálně s oběma rodiči) bydlet. Jako důvod uvádí, že se matky bojí, konkrétní okolnosti, pro které má z matky strach, však neuvádí. Matce toto své přání nesvěřila, naopak ji utvrzuje v tom, že chce zůstat s ní a navštěvovat Základní školu ve [redacted]. Na začátku října 2022 a v květnu 2023 předala nezletilá [redacted] učitelce dva dopisy, v nichž uváděla, že chce být v [redacted] u otce a že má z matky strach. K jednomu z dopisů připojila nakreslené srdce a v něm písmena T, M a E.
- Matka nadále bydlí ve [redacted], otec v [redacted]. Střídavá péče rodičů o nezletilou je stále realizována ve stejném režimu.
20. Soud prvního stupně posoudil věc správně podle § 877 zákona č. 89/2012 Sb., občanského
21. zákoníku, podle kterého nedohodnou-li se rodiče v záležitosti, která je pro dítě významná, zejména se zřetelem k jeho zájmu, rozhodne soud na návrh rodiče. Podle druhého odstavce tohoto zákonného ustanovení se za významnou záležitost považují zejména nikoliv běžné léčebné a obdobné zákroky, určení místa bydliště a volba vzdělání nebo pracovního uplatnění dítěte.
22. Odvolací soud se zcela ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že změna školy aktuálně není v zájmu nezletilé [redacted]. Předně je třeba zdůraznit, že nezletilá je výrazně ovlivněna rodinnou historií, a to zejména dlouhodobým konfliktem rodičů, který negativně vnímá a v jehož důsledku

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Havelková

jsou ovlivněny i její názory, které sděluje tomu kterému rodiči. Odvolací soud přistoupil k doplnění dokazování pohovorem s nezletilou, neboť od doby předchozího rozhodnutí uplynula již delší doba, nezletilá je starší, tudíž vyzrálejší a bylo tak namístě její současné stanovisko ověřit. Nezletilá při pohovoru před odvolacím soudem zopakovala, že chce navštěvovat Základní školu v [REDAKCE]. O autenticitě jejího vyjádření však má odvolací soud pochybnosti. Ačkoliv nezletilá byla v rámci pohovoru nečekaně sdílná a sama sdělovala některé skutečnosti, bylo zřejmé, že celá situace je pro ni stresující (což ostatně sama přiznala, dokonce se několikrát rozplakala). Bylo evidentní, že jejím největším přáním je už mít vše za sebou, nemuset se už k volbě školy a svému vztahu k rodičům vyjadřovat. Zdůraznila, že už nechce nikam chodit a chce to mít jako ostatní děti. Vyjádření nezletilé při provedeném pohovoru pak nekoresponduje s dalšími provedenými důkazy. Ze zprávy Základní školy ve [REDAKCE], kterou nezletilá navštěvuje, jednoznačně vyplývá, že nezletilá ve škole výborně prospívá, nejsou zaznamenány žádné problémy. Ve třídě má kamarády, v kolektivu je oblíbená. To ostatně potvrdila i matka, která uvedla, že nezletilá se zúčastňuje různých oslav svých kamarádů, na třídní aktivity se vždy těší. Nezletilá přitom v rámci pohovoru hovořila o tom, že žádné kamarády ve třídě ani mimo školu v bydlišti u matky nemá. Nezletilá vyjadřuje přání navštěvovat Základní školu v [REDAKCE], v této škole se přitom byla podívat pouze jednou, a to již před dlouhou dobou. Lze pochopit, že za dané složité rodinné situace se nezletilá domnívá, že změna školy by byla řešením, avšak odvolací soud je přesvědčen, že s ohledem na svůj věk a rozumovou a emocionální vyspělost není schopna veškeré dopady související s případnou změnou školy posoudit. Je zřejmé, že nezletilá by byla vytržena z okruhu svých kamarádů, které v třídním kolektivu bezesporu má a v novém prostředí by musela navázat nové vrstevnické vztahy, což by s ohledem na její povahu (nejistota, nedostatek sebevědomí) mohlo být komplikované a negativně dopadat na její psychiku. Proti Základní škole ve [REDAKCE], kterou nezletilá navštěvuje, otec nevnesl žádné konkrétní námitky, stejně tak neuvedl žádné konkrétní kvality či výhody Základní školy v [REDAKCE], pro které by byla změna školy v zájmu nezletilé.

23. Lze tudíž uzavřít, že situace je obdobná jako v době předchozího rozhodování, žádná podstatná změna poměrů, která by změnu školy nezletilé odůvodňovala, nenastala. Naopak situace nezletilé se spíše zhoršuje a obavy soudu vyslovené v předchozím rozhodnutí se naplňují. Nezletilá ve snaze zavděčit se každému z rodičů říká to, co rodiče chtějí slyšet. Je pravděpodobné, že aktuálně je přesvědčena o tom, že jejím největším přáním je bydlet s otcem v [REDAKCE] a navštěvovat tamní základní školu. Odvolací soud je však přesvědčen, že se nejedná o skutečné a autentické přání nezletilé, nýbrž tento její názor je pouze produktem rodinné historie a dlouhodobě velmi špatných vztahů mezi rodiči, které nezletilou negativně ovlivňují. Pokud by totiž skutečným důvodem bylo to, že nezletilá se matky bojí, jistě by dokázala uvést konkrétní skutečnosti, které v ní strach z matky vyvolávají. Nezletilá však pouze dokola opakuje, že má z matky strach, protože se jí matka „pořád vyptává“. O fakticky pozitivním vztahu nezletilé k matce svědčí i to, že opakovaně vyjádřila přání bydlet v [REDAKCE], a to s oběma rodiči. Jejím skutečným přáním je tak touha po úplné rodině, nikoliv přerušení kontaktů s matkou. Bez povšimnutí nemůže zůstat ani to, že v jednom z dopisů, ve kterém uvádí, že má z matky strach, nakreslila srdíčko, do kterého umístila písmena T, M a E (tedy táta, máma a [REDAKCE]).

24. Odvolací soud dále zdůrazňuje, že případná změna školy nezletilé její současnou situaci nevyřeší. Celým řízením prosakuje spíše než změna školy snaha o změnu péče o nezletilou, která však není předmětem tohoto řízení. Odvolací soud je však přesvědčen, že za stávající situace by ani změna péče nebyla v zájmu nezletilé, která potřebuje oba své rodiče, kteří by jí poskytli klidné a stabilní zázemí. Je tedy na rodičích, aby v zájmu své dcery postupovali tak, aby jí byli schopni klidné rodinné zázemí poskytnout. Jejich konflikty jsou primárním důvodem špatného psychického stavu nezletilé, její nejistoty a nízkého sebevědomí.

25. Ze všech uvedených důvodů odvolací soud neshledal změnu školy nezletilé za přínosnou a souladnou s jejím nejlepším zájmem. Proto rozsudek soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil.
26. Odvolací soud nedoplnil dokazování nahrávkou z 19. 11. 2023, kterou předložil otec. Jedná se o důkaz, který nemá pro rozhodnutí o změně školy nezletilé žádnou relevanci. Navíc se jedná o nahrávku pořízenou před půl rokem, ve vztahu k rozhodnutí soudu tak není aktuální. V této souvislosti odvolací soud zdůrazňuje, že považuje za naprosto nevhodné, aby kterýmkoliv z rodičů docházelo k nahrávání nezletilé, a to při jakékoliv situaci.
27. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 za použití § 151 odst. 1 a § 142 o. s. ř., když účastníci se práva na náhradu nákladů odvolacího řízení výslovně vzdali.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Praha 25. června 2024

Mgr. Jana Boudová Zvěřinová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Havelková